

Vrijwillig de armoede in

FIDESCO

KATHOLIEKE ORGANISATIE
VOOR INTERNATIONALE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Beste lezer,

Inmiddels zijn wij alweer ruim vier maanden in Rwanda dankzij Fidesco. Deze missie is anders die wij hadden in Zambia waar ons werk meer centraal stond. Hier in Rwanda gaat het vooral om ons aanwezig zijn, in de gemeenschap Emmanuel en in onze directe omgeving. Kruisbestuiving zeg maar van kennis op professioneel, persoonlijk en spiritueel vlak. Het is erg leuk om hier vele mensen te leren kennen, zowel in de Emmanuel gemeenschap, in de buurt, op school en via via. Kigali is echt een netwerk-stad als je het zo kan noemen. Iedereen wil meteen telefoonnummers uitwisselen (we hebben inmiddels al zo'n 100 telefoonnummers verzameld). En zo kan je ook op iedere hoek van de straat beltegoed kopen. Verkopers met gele hesjes onder gele paraplu's, niet te missen. Het netwerken is voor mensen hier erg belangrijk, onder andere omdat je werk krijgt door je netwerk. Met een grote werkeloosheid in de stad en zonder de sociaal-financiële vangnetten, zoals wij die in Nederland hebben, is je netwerk van levensbelang.

Ons huis

Laten we verder gaan met goed nieuws, wij hebben een huis! Op tien minuten lopen van het Gemeenschapscentrum en Cecydar wonen wij in een kleine compound van drie huizen. In het eerste huis woont Joseph, de directeur van Cecydar, samen met zijn vrouw Caritas. Achter dat huis staan twee huisjes, in de een woont Donatilla, de eigenares van de huizen, onze huurbaas, en in de andere wonen wij. Het is een klein huis maar mede dankzij Albert (verantwoordelijke van het Gemeenschapscentrum) is het huis aangepast aan hoe wij het in Nederland gewend zijn. Voordat wij er introkken is er een keuken geplaatst en een boiler voor warm water. We hebben alles wat we nodig hebben. Water is niet altijd beschikbaar in alle huizen, omdat er te weinig water is voor de hele stad 24u per dag. Daarom worden wijken (de ene meer dan de ander) afgesloten van water voor enkele uren tot dagen. Nu hebben wij ook een watertank gekregen

en daardoor hebben wij eigenlijk altijd wel water.

Water hebben we ook wel veel nodig, aangezien we veel was hebben met drie kleine kinderen. Een wasmachine in huis is hier niet gebruikelijk, het is namelijk duur in de aanschaf en de elektriciteit is ook duur. Iemand inhuren die de was voor je met de hand doet is goedkoper en daarom ook gebruikelijker. Bij ons komt Clementine vijf dagen in de week ons helpen in het huishouden, en het merendeel van de tijd besteedt zij aan de was. Dat kost haar ongeveer 15 uur per week. Daarnaast past zij regelmatig op Eva en soms ook op Niek en Sem.

PETER EN TESSA

JANSEN

KIGALI, RWANDA

Clementine

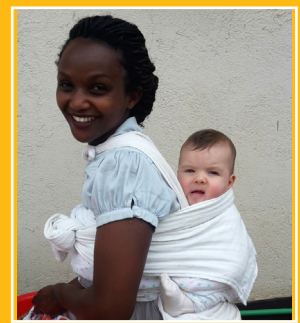
Net nadat Clementine bij ons zou komen werken, gebeurde er iets vreselijks. Een week voor Kerstmis werd haar huis, en dat van 3000 tot 5000 anderen, gesloopt. Als eerste werden de daken van de huizen afgehaald en de deuren eruit. Clementine stond met haar, toen driejarig dochttertje, op straat. Het huis waar zij in woonden had al langere tijd een kruis erop geverfd. Een kruis op je huis betekent dat het gesloopt gaat worden. Wanneer? Dat weet je niet. Sommige mensen woonden hier al 20 jaar. De reden, die de overheid aangeeft voor de afbraak van de huizen is dat de plek waar de huizen staan onveilig is vanwege de moerassige grond.

In een naburige school mochten de mensen, die hun huis verloren hadden, 15 dagen verblijven. Wat al deze mensen daarna gedaan hebben dat weten wij niet. Clementine kon in eerste instantie verblijven bij de Le Drogo familie, het andere Fidesco gezin waar wij in de vorige brief over geschreven hebben. En na

Peter met
Immaculee
en Jane

Clementine
en Eva

een week had Clementine al een nieuw huis gevonden. Helaas wel een dat lekt, een uur lopen vanaf de school van haar dochter en ons huis is, en... een waar ook al een kruis opstaat. Al deze huizen die gesloopt zijn, en waar Clementine ook woonde, stonden in een buurt achter het Gemeenschapscentrum waar wij werken. En ook op een aantal gebouwen van het Gemeenschapscentrum zijn kruizen gezet om gesloopt te worden. Dit betreft een aantal kantoren, ook waar Peter werkt, de keuken, de refter en een kapel ter ere van Onze Lieve Vrouwe van Kibeho (hierover later meer) die slechts twee jaar geleden gerenoveerd is. Wanneer deze gebouwen gesloopt gaan worden, is nog niet bekend.

Peter aan het woord

Nadat we de kruizen op de gebouwen zagen, heb ik samen met Albert gekeken naar alternatieve locaties voor – in eerste instantie – de keuken. Hiervoor is direct gestart met het klaar maken van een klein gebouwtje zonder muren dat als opslag werd gebruikt. De vloer was van klei. Hier hebben we dus als eerste beton gestort. De muren zijn vervolgens aan de orde. Heel veel is er niet nodig om de keuken te verplaatsen. Er wordt vooral gekookt op vuur – en dan bedoel ik blokken hout of houtskool. Een water- en elektra-aansluiting is er ook al in de nieuwe keuken. Lastig aan het geheel is dat niemand schijnt te weten wanneer precies de gebouwtjes gesloopt moeten worden... Ook óf dit wel moet gebeuren is onduidelijk. Er is een brief gestuurd naar de instantie die hierover gaat met de vraag of deze gebouwen van de Gemeenschap toch mogen blijven staan omdat het geen woningen zijn. Het argument van de overheid voor de sloop is namelijk dat er instortingsgevaar is vanwege de moerassige grond en dat wonen beneden in de vallei dus onveilig is. Fingers crossed... vooral voor de Mariakapel die dus enkele jaren geleden nog gerenoveerd is.

Verder houd ik mij bezig met verschillende taakjes rondom het Gemeenschapscentrum. Boodschappen doen bijvoorbeeld in het centrum van de stad. Dit doe ik samen met Immaculee, de regelneef in het centrum van alle korte-termijn praktische zaken. Immaculee was toen wij kwamen met zwangerschapsverlof, maar zij is sinds half december weer terug. Daarvoor had Jane haar rol, een oud-Fidesco vrijwilligster. Heel leuk om ervaringen met haar te delen. Jane kon ook goed

Engels. Immaculee helaas niet, dus ik moet het Frans van de middelbare school weer ophalen... Ik zet Immaculee dus af bij de groentemarkt in Nyabugogo en rijd zelf door naar het centrum om de rest van de boodschappen te doen. Meestal bij drie verschillende tentjes waar ze mij inmiddels wel kennen. Op de groentemarkt waar Immaculee heen gaat, kan ik beter niet rondlopen als blanke. Het is hier altijd een grote chaos en er zijn veel dieven.

Ook documenteer ik de groepen mensen die hier over de vloer komen, welke zalen ze gebruiken en hoeveel geld ze bijdragen hiervoor. Dit om een meer lange-termijn inzicht te verkrijgen. Ik ondersteun de gebedsgroep op de woensdagavond en geef ook gitaarles aan een zuster van de Gemeenschap. Zij begon werkelijk vanaf niveau 0, maar heeft wel de ambitie om binnen de Gemeenschap met de gitaar de gezangen tijdens vieringen en gebeden te gaan ondersteunen. De eerste akkoorden kan ze al wel beetpakken na een aantal weken, zij het met nog erg veel zoeken...kijken hoe ver we komen... Ook geef ik auto-rijles aan een broeder die bij de priesters woont in het centrum. Binnenkort heeft hij z'n rij-examen. Het is niet helemaal legaal dat ik hem rijles geef...maar goed, dit is Afrika. Genoeg onverharde weggetjes waar zelden een politieauto rijdt.

Fluit-les

Het leukste waar ik op het moment dagelijks mee bezig ben is het geven van fluitles aan de kinderen van het straatkinderenproject Cecydar. Het is uiteindelijk met de bamboe niks geworden vanwege het splijten van het hout bij het drogen, maar van 1 inch PVC buizen – die ze hier overal gebruiken voor de waterleidingen – zijn prima fluitjes te maken. Nadat ik zelf veel geëxperimenteerd had, met verschillende buizen, mondstukjes, toonladders, ben ik met de nieuwe groep kinderen die 9 januari is gearriveerd, begonnen. We maken fluitjes van zo'n 35 cm in de toonladder van Bes. De fluit lijkt op een Indiase bansuri. Gaatjes zitten niet te ver van elkaar af, dus geschikt voor kleinere handen, maar het geluid is toch best prima. Ik vind zelf het geluid van m'n fluit in F, van bijna 50 cm, het mooiste klinken met dit PVC materiaal. Hier zitten alleen de gaatjes voor de vingers te ver uit elkaar voor de kids. Bij het ontwerpen van de student-PVC-fluit heb ik nog wat hulp ingeroepen van een Amerikaanse fluitmaker "Erik the Flutemaker" die mij wat tips kon geven. Leuk wellicht om zijn Youtube kanaal eens te bekijken.

RWANDA

FAMILIE JANSEN

Tijd met de kinderen

In het begin van de lessen krijgt ieder zijn eigen stukje PVC – ja, ze mogen de fluiten houden uiteindelijk. Ik maak vervolgens samen met hen het gaatje erin waarin geblazen moet worden. We sluiten een kant met een kurk af (dank aan Lemigo Hotel voor de donatie van de kurken) en we oefenen vervolgens met blazen tot een mooie Bes noot gespeeld kan worden. In een latere les maken we drie van de zes gaatjes waardoor de kinderen nu vier noten kunnen spelen. Met deze vier noten leren ze vervolgens eenvoudige melodieën te spelen. Ik leer ze de noten op de notenbalk te herkennen en ook het ritme van bladmuziek te lezen. Hele noten, halve noten etc. Verder zijn we nog niet gekomen met de 32 jongens die nu een fluitje gemaakt hebben.

De jongens zijn heel enthousiast over de fluit-lessen en vragen mij iedere keer als ik daar na de lunch kom of het vandaag hun beurt is. Bij de start werd hen gevraagd wie fluit, wie keyboard en wie gitaar wilde leren spelen. Of het was mijn pitch, óf het was het feit dat ze de fluitjes mogen houden, maar allemaal kozen ze voor de fluit-les. Hopelijk blijft hun enthousiasme, want ik denk echt dat het maken van muziek hen kan helpen met het geestelijke heling-proces waar veel van deze jongens van de straat doorheen moeten. Muziek is voor mij zelf in ieder geval altijd een uitlaatklep geweest van emotie en iets dat mij rust gaf en kalmerend werkte in stressvolle tijden.

Dominique

Een van de jongens sprong er in het bijzonder uit, Dominique. In eerste instantie op een negatieve manier door heel veel aandacht te trekken. Door bijvoorbeeld m'n arm stevig beet te houden wanneer hij mij iets wilde zeggen of door lelijk te doen tegen klasgenootjes.

Dominique geeft een optreden

Inmiddels, na een aantal weken, is Dominique de beste student die ik heb. Hij pikt het fluit spelen sneller op dan de rest, is heel aandachtig en leergierig. Na informeren bij het personeel van Cecydar bleek ook waarom: Dominique ziet er uit als 12 jaar, maar hij is in feite al 17 jaar oud, een stuk ouder dan de rest. Hij zat de afgelopen drie jaar in een ander centrum waar hij ook onderwijs kreeg, maar dit centrum is gesloten. Hij is toen heel kort weer op de straat gaan leven met als doel weer opgepakt te worden door de politie. De jongens weten dat ze hierdoor in een opvangcentrum geplaatst worden. Ik ben benieuwd hoe het hem zal vergaan, de komende tijd.

Tessa aan het woord

Tijdens de eerste maanden van ons verblijf in Kigali heb ik tijd doorgebracht met de meisjes die worden opgevangen door Cecydar, na een periode waarin de meisjes op straat hebben geleefd. Samen knutselen, koken en heel veel met Eva knuffelen. Helaas worden op dit moment geen meisjes meer opgevangen. Het huis waar zij in woonden zal ook gesloopt worden. Wij weten niet wat dit zal betekenen voor hun toekomst. Ik besteed nu mijn tijd aan de kinderen van de Gemeenschap en hopelijk in de toekomst voor de kinderen van de parochie. In de Gemeenschap is er een keer per maand een programma voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Ook ben ik bezig om iets op te starten voor de kinderen op zondag tijdens de kerkviering. Helaas zijn er wel een stuk minder kinderen in de kerk vanwege de sloop van de huizen in de nabije omgeving.

Kinderen

Met onze eigen kinderen gaat het goed. Ze voelen zich thuis en zitten lekker in hun vel. Voor ons als ouders is het nog wel zoeken naar balans tussen de vele Gemeenschapsactiviteiten en tijd voor de kinderen. In Rwanda wordt er in vergelijking met Nederland relatief weinig tijd besteed aan de kinderen. Mensen werken over het algemeen veel en maken lange dagen. Wij werken niet per se heel veel, maar de gemeenschapsactiviteiten zijn juist in de avonden en in het weekend...wanneer onze kinderen geen school hebben.

Kibeho

Tenslotte willen wij graag nog met jullie delen over Kibeho. Wij verblijven zelf in de hoofdstad van Rwanda: in Kigali. Maar in het zuiden van het land is een heel bijzondere plek die wij al twee (Tessa en Eva zelfs drie) keer hebben mogen bezoeken. Kibeho is een klein dorpje waar Maria verschenen is aan drie

dienstbaarheid in rwanda

Ons huis

Sem, Eva, Niek

Samen een fluit maken

meisjes tussen 1981 en 1989. Kibeho is tegenwoordig een bedevaartsoord waar vele genezingen en bekeringen plaatsvinden. Maria verscheen hier met een donkere huidskleur (de Zwarte Madonna van Rwanda) en moedigde aan tot gebed, vasten en boete. Volgens de zienaressen maakte de verschijning zich bekend als 'Nyina wa Jambo', Moeder van het Woord. Zij sprak over over de burgeroorlog die 13 jaar later zou plaatsvinden. Een van de drie zienaressen is tijdens de genocide samen met haar man en pleegkinderen overleden.

Wij zijn de laatste keer met de Engelse gebedsgroep naar deze plek gegaan. Het was voor ons erg indrukwekkend om te horen over de verschijningen. Deze hebben relatief recent plaatsgevonden en zijn dus erg goed gedocumenteerd en ook gefilmd. Maria is niet te zien op de film, maar wel dat de zienaressen helemaal -als in een trance- gegrepen worden. Niets is er wat hen op dat moment kan afleiden. Hun ogen knipperden niet bij de flitsen van fotocamera's, ze reageerden niet op haren die uit het hoofd werden getrokken, stokjes waarmee ze geprikt werden of zelfs op een vel papier wat hen recht voor het gezicht werd gehouden. Wetenschappers en psychologen zijn echt heel rationeel de authenticiteit van de verschijningen gaan onderzoeken. Dit zijn dingen die ons sterken in het geloof, gebeurtenissen als deze zijn niet te verklaren op een menselijke manier. Hopelijk kunnen de verschijningen van Kibeho u ook inspireren. Filmmateriaal is te vinden bij stichting Kerk in Nood.

Wij willen jullie hartelijk danken voor jullie gebeden en/of donaties. Een Zalig Pasen toegewenst!

Hartelijke groeten,
Peter en Tessa Jansen, Niek, Sem en Eva

Wat is FIDESCO

FIDESCO (samengevoegd van Fides (Geloof) en Coöperatie) is een internationale katholieke organisatie die in 1981 door de Gemeenschap Emmanuel in Frankrijk is opgericht. Fidesco zendt professionals over de hele wereld uit om bij te dragen aan de volledige ontwikkeling van de bevolking. Fidesco werkt altijd samen met de lokale kerk om juist de lokale ontwikkeling door kleinschalige projecten te stimuleren. Fidesco heeft meer dan 1600 vrijwilligers uitgezonden, waarvan 24 Nederlanders. Na een voorbereidingstraject gaan de vrijwilligers twee jaar op missie. Fidesco is als Internationale vrijwilligersorganisatie geaccrediteerd bij het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken en is verder lid van verschillende NGO platforms. In Nederland is Fidesco erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Giften zijn aftrekbaar van de belasting.

Hoe kunt u bijdragen?

Fidesco biedt u verschillende mogelijkheden om de missies van Nederlandse vrijwilligers of onze projecten financieel te ondersteunen. U kunt daarbij rekenen op onze discretie en verantwoording over de besteding. Steun ons via:

1) De antwoordcoupon

U dient deze volledig in te vullen en naar het hierop vermelde adres te sturen. Geef daarbij aan of het om een eenmalige donatie of om een periodieke overschrijving gaat.

2) Internet

Op de website www.fidesco.nl vindt u de mogelijkheid om via IDEAL op veilige wijze online te doneren.

3) Per bank

U kunt het geld rechtstreeks overmaken op bankrekening NL53 ABNA 0566 0142 97 t.n.v. Stichting Fidesco Nederland te Venlo o.v.v. de desbetreffende vrijwilliger of project.

Wij verzoeken u vriendelijk uw naam en adres onder vermelding van de desbetreffende donatie te mailen naar info@fidesco.nl of te sturen aan Stichting Fidesco Nederland in Voorhout. U kunt daarbij aangeven of u de missieverslagen wenst te ontvangen. Wij houden uw adres graag in ons adressenbestand, en zullen u twee keer per jaar op de hoogte houden van onze activiteiten.

Bij voorbaat dank,
Johannes Witt
Voorzitter Stichting Fidesco Nederland

Voor informatie of sponsoring:
Rooseveltlaan 2
2215 NX Voorhout

tel.: 0852-731732
info@fidesco.nl
www.fidesco.nl